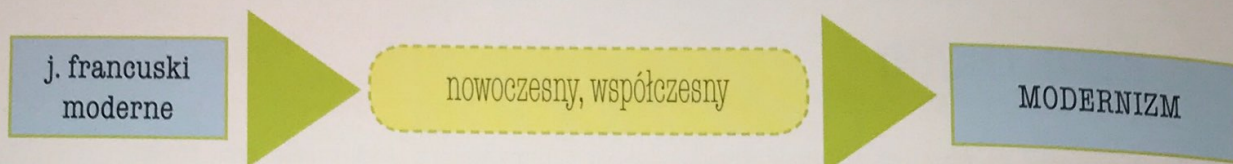

MODERNIZM – EPOKA SZTUKI, ARTYSTÓW I NOWOŚCI

Przełom wieku XIX i XX to czas, kiedy w literaturze i sztuce europejskiej pojawiło się wiele stylów i nurtów artystycznych. Dlatego istnieje kilka terminów nazywających ten okres. Najczęściej używanym jest modernizm.

Okres modernizmu, czyli lata 1880-1918, to okres pokoju i stabilizacji, w którym nastąpił rozwój przemysłu, nauki, techniki i sztuki. Jednocześnie był to czas zbrojeń, konfliktów społecznych i przygotowań do wojny. Młode pokolenie szczególnie odczuwało zbliżające się zagrożenia.

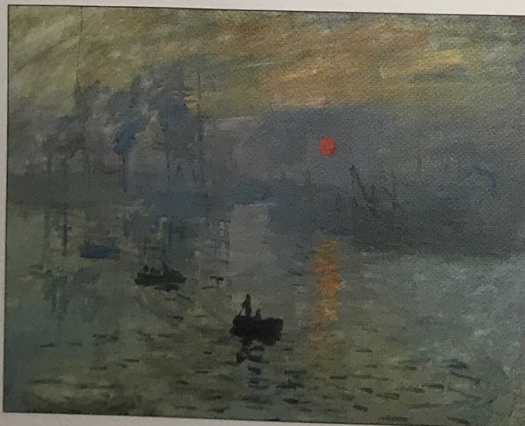
Kończący się wiek XIX przyniósł nie tylko obawy o to, jak będzie wyglądał wiek XX, ale również zwątpienie w dotychczasowe idee, wartości i cele. Tak narodził się dekadentyzm – postawa człowieka żyjącego na przełomie XIX i XX wieku charakteryzująca się pesymizmem, niechęcią do świata, brakiem celów i wiary w sens jakiegokolwiek działania.

Kulturalną stolicą świata na przełomie wieków był Paryż. Tutaj przyjeżdżali artyści i literaci, tu wymieniali swoje poglądy związane z rolą sztuki. We Francji pojawiło się hasło „sztuka dla sztuki”. Głosiło ono prawo artysty do wolności twórczej i zwalniało sztukę z obowiązku służenia społeczeństwu. Artysta był kapłanem sztuki, kimś niezwykle i lepszym od przeciętnych zjadaczy chleba. Artysty manifestowali swoją odmienną także w zachowaniu i stroju. Krytykowali mieszczańskie poglądy i ~~zakłamaną~~ moralność. Środowiska artystyczne były nazywane cyganerią lub bohema. Miejscami, gdzie pisarze, poeci, ~~malarze~~ spędzali dużo czasu, dyskutując, tworząc i odpoczywając, były kawiarnie.

Artyści przełomu wieków wprowadzili do swoich dzieł ~~wiele~~ nowości. Dzięki nim powstały nowe – modernistyczne prądy i nurty artystyczne:

- w malarstwie i literaturze: impresjonizm, ekspresjonizm, naturalizm, symbolizm,
- w architekturze, modzie i sztuce użytkowej: secesja.

NAJWAŻNIEJSZE PRĄDY ARTYSTYCZNE EPOKI

IMPRESJONIZM

Nazwa pochodzi od francuskiego słowa *impression* – wrażenie. Artysty dążyli do uchwycenia i przekazania subiektywnego obrazu świata. Zwracali uwagę na grę światła, kolory, zmienność i ulotność chwili. Impresjonizm przejawiał się w różnych dziedzinach sztuki: w malarstwie, literaturze i muzyce. Malarze – impresjoniści tworzyli w plenerze, czyli w otwartej, wolnej przestrzeni.

Wschód słońca – mal. C. Monet